Ankenævnet *for* Forsikring

Den 6. marts 2019 blev i sag nr. 92480:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Tryg Forsikring A/S
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har villaforsikring. I klageskema af 20/8 2018 til nævnet har klageren bl.a. anført:

> "**Kort redegørelse for sagen**
> Vi opdagede primo januar 2013 en vandskade på vores badeværelse. Skaden blev udbedret af [entreprenør] og er færdiggjort medio 2013. September 2013 opdagede vi, at vandet fra brusekabinen løb ud på den anden side af brusekabinen og vi har skimmelsvamp under vores badeværelsesarrangement. Grunden til, at vandet løb ud fra brusekabinen var, at kanten som er sat i gasbeton var sat efter fliserne på gulvet var lagt og at gummifugen i brusekabinen ikke var lagt korrekt yderligere var membranen kun smurt på væggen under fliserne i brusekabinen men membranen stoppede ca 25 cm fra flisekanten. Vi kontakter [entreprenør] som river hele badeværelset ned og start igen, denne gang blev de også nødt til at rive fliserne på vores lille badeværelse ned, da der nu var så meget fugt ud i væggene, grundet den manglende membran, at der også var trukket fugt ind på vores lille badeværelse som støder op til det store badeværelse. Badeværelserne bliver gjort færdig i januar 2014. I sommeren 2017 opdager vi, at når vi bader at vandet løber ind igennem hårdfugen langs vægen mellem membran og fliser og ud på badeværelset mellem glasvæggen og væggen på badeværelset. Vi tager nu fat i Tryg, [taksator] som du tager fat i sagen. Han kommer og besigtiger skaderne. Der er nu fugt i vores gang og i vores lille badeværelse igen.
> Vi har meget korrespondance med Tryg, [entreprenør], Fugtmand … (fugtrapport vedlagt) og Teknologisk Institut (skrivelse vedlagt) men desværre kan vi ikke nå frem til enighed med hverken Tryg eller [entreprenør]. De mener at skylden er vores egen, da jeg har brugt noget forkert til at afkalke fliser i badeværelset med. Fugerne på væggen hvor blandingsbatteriet sidder gulvet og indersiden af glasvægen smuldre. Dette er jeg ikke enig med dem i, da jeg har brugt den samme afkalker på alle væggene i brusekabinen, men det kun er 2 vægge og gulvet hvor fugen er porøs – de porøse fuger må være gældende i hele badeværelset, hvis det skulle være min afkalker eller min håndtering af afkalkningsmidlet som ikke er korrekt. Yderligere kan vi konstatere, at glasvæg-

gen som er monteret ikke er monteret med armering ind i væggen. Yderligere revner vores væg (billede vedlagt), da de har smut membran og malet uden på. Yderligere klager vi over at fugerne ikke er trykke da de revner og kan trykkes ind (billede vedhæftet) og yderligere klager vi over fugearbejdet som er lavet (billeder vedlagt) hvor fugerne har 'trykket' sig sammen og ikke hæfter til fliserne.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?
At vores badeværelse bliver lavet efter forskrifterne og de fejl og mangler der er må blive rettet."

Selskabet har i brev af 15/11 2018 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"**3.0 Sagsfremstilling**
Den 20. februar 2013 anmeldte klager telefonisk, at der var mistanke om brud på indvendigt kloakløb fra badeværelse, idet der kunne konstateres en stor fugtig skjold på den ydervæg, hvor badekar støder op til. (bilag B anlæggelsesbillede).

Af telefonreferat af 4. april 2013 (bilag C) fremgår det, at en VVS har trykprøvet anlægget, men har ikke kunnet finde en utæthed, og af journalnotat (bilag D) fremgår det, at vi samme dag meddelte, at forholdet ikke ar omfattet af forsikringen.

Den 14. april 2013 modtog vi en rapport fra … VVS, samt diverse billeder og skitser (bilag E)

Vi anerkendte dækningen, samt prisen for udbedringen den 16. maj 2013, og den 29. august 2013 meddelte vi kunden, at skaden var udbedret, samt hvilken erstatning, der blev udbetalt i den forbindelse (bilag G)

Der vedhæftet billeder efter udbedringen af forholdet (bilag H).

Det fremgår endvidere af de foreliggende oplysninger, at den oprindelige udbedring måtte laves om, tilbage i 2013/2014. Vi har ikke nærmere oplysninger om årsagen til dette, eller hvorledes omkostningerne blev fordelt.

Forsikringen ophørte hos os pr. 1. oktober 2015.

Omkring juli 2017 vender kunden tilbage med oplysninger om, at der igen konstateres opfugtede fuger i badeværelset. Der blev iværksat undersøgelser og i den forbindelse rettede [entreprenør] henvendelse til producenten af det afkalkningsmiddel, som klager anvender i forbindelse med rengøringen af badeværelset.

Den 31. juli 2017 sendte vi en mail til klager, og med mailen fulgte vores taksators rapport (bilag I).

Samme dag modtog vi en række fotos fra entreprenøren via mail. Af disse fotos fremgår det blandt andet, at der er foretaget opspartling af væggene, samt at der er påført vådrumsmembran i vådzonen.

Den 10. august 2017 modtog vi en mail fra klager, hvori klager oplyser, at klager ikke er enig i, at den anvendte afkalkningsmiddel kan have betydning for forholdet (bilag J).

Endvidere modtog vi en fugtrapport fra [affugtningsfirma] (bilag K). Rapporten blev sendt til entreprenøren.

Den 30. august 2017 blev der afholdt møde på ejendommen med deltagelse af taksator, klagers rådgiver og klager (Bilag L), og den 1. september 2017 modtog vi en mail fra rådgiveren (bilag M).

Vi sendte den 4. september 2017 entreprenørens kommentarer vedrørende rapporten (bilag O) fra kundes rådgiver til kunden. Af disse kommentarer fremgår det blandt andet, at der er påført væggene en tæt vådrumsmembran, samt at det efter entreprenørens opfattelse er dokumenteret, at årsagen til det nu konstaterede er anvendelsen af kalkfjerneren, der nedbryder fugerne.

Vi besigtigede ejendommen den 5. september 2017 med vores cheftaksator. Ved denne besigtigelse kunne taksatoren blandt andet konstatere, at fugerne på glasvæggen, på den side der vender væk fra selve brusenichen var hårde; mens fugerne på indersiden af brusenichen var bløde.

Idet klager efter det oplyste har anvendt kalkfjernermidlet på indersiden af brusenichen, underbygger denne observation, at midlet har nedbrudt fugerne.

Selskabet sendte den 15. september 2017 en mail til klager, og i denne mail meddelte vi, at vi ikke kunne tilbyde dækning for de opløste fuger, men vi tilbød en yderligere erstatning på 2.225 kr. for fuger, der er et kosmetisk forhold, samt 2.201,65 kr. for mangler ved malerarbejdet på vegne af entreprenøren. Overtaksatoren afviste forholdet vedrørende de porøse fuger.

Den 23. oktober 2017 modtog vi en mail fra klager, hvori klager oplyser, at de ikke er enige i afgørelsen, og sammen med mailen fulgte en udtalelse fra TI. Denne mail blev sendt til vores klageansvarlige afdeling.

Vi sendte den 21. december 2017 en mail til klager, hvori vi meddelte, at vi ikke på det foreliggende kunne tilbyde yderligere erstatning i sagen, idet det fortsat var vores opfattelse, at fugerne var nedbrudte på grund den måde, som afkalkningsmiddelet var anvendt.

Herefter blev sagen indbragt for nævnet.

Vores vurdering

Spørgsmålet i sagen vedrører hvorvidt vi som forsikringsselskab skal betale erstatning for det arbejde, som en af os anvist entreprenør har udført, herunder om arbejdet var mangelfuldt efter udbedringen, og derfor er årsagen til det forhold, som klager konstaterer i sommeren 2017.

Af de foreliggende oplysninger fremgår det, at klager i februar 2013 anmeldte at der var utæthed i badeværelset, som medførte at en ydervæg blev opfugtet. Senere undersøgelser dokumenterede, at der var tale om en utæthed i samling af afløbsrør under badekar.

Forholdet blev udbedret, og den 29. august 2013 meddelte vi klager, at der var foretaget udbetaling, og at sagen herefter betragtedes som afsluttet.

Badeværelset blev i forbindelse med udbedringen ændret således, at badekarret blev fjernet, og der blev oprettet en bruseniche med en glasvæg. Klageren har således selv valgt den nye ændrede konstruktion. Jfr. de fremlagte fotos.

I henhold til betingelserne skal erstatningen beregnes som det, det på skadetidspunktet ville koste, at udbedre forholdet på samme måde og samme sted.

Det er vores opfattelse, at den hæftelse for håndværkerne, som vi som forsikringsselskab vil kunne pålægges i den konkrete sag, ikke kan udstrække sig til også at omfatte eventuelle fejl eller mangler i relation til den ændrede opbygning af badeværelset. Dette kan alene være et forhold mellem kunden og entreprenøren, der foretager ombygningen af badeværelset.

På et senere tidspunkt, angiveligt i 2014 bliver der foretaget udbedring af nogle mangler, som klager havde påpeget overfor entreprenøren. Selskabet er ikke bekendt med, hvorledes omkostningerne ved denne udbedring blev fordelt mellem entreprenøren og klager.

Forsikringen ophørte hos os den 1. oktober 2015.

Mere end 4 år efter den oprindelige anmeldelse, og mere end 3 år efter udbedringen af de påberåbte mangler, oplyser klager, at der nu er utætheder i opbygningen, og det er klagers opfattelse, at dette skyldes entreprenørens arbejde.

I den forbindelse skal vi for god ordens skyld henlede nævnets opmærksomhed på, at efter dansk rets almindelige bevisbyrderegler er det den, der rejser et krav mod andre, der skal dokumentere, at kravet er berettiget.

Det vil med andre ord sige, at det er klager, der skal dokumentere, at arbejdet ikke er udført korrekt, samt at denne ukorrekte udførelse er årsagen til de opfugtninger, der er konstateret.

Efter vores opfattelse, har klager ikke løftet denne bevisbyrder.

Vi har i den forbindelse blandt andet lagt vægt på, at der fra udbedringen af rørskaden, og indtil der konstateres opfugtning og fugt ud mellem fugerne er gået mere end 3 år. Det er vores opfattelse, at hvis dette skyldes udbedringen, ville der væsentligt tidligere kunnet være konstateret fugt eller udtrængning af vand fra fugerne.

Endvidere finder vi, at det heller ikke er dokumenteret, at glasstensvæggen ikke er opført i overensstemmelse med vejledningen for opførelse af glasvægge.

Yderligere fremgår det af de fremlagte billeder, at der i forbindelse med udbedringen er spartlet op, samt påført vådrumssikring i vådzonen.

Klager har efter egne oplysninger i perioden mellem udbedringen og anmeldelsen af det nye forhold, anvendt et kalkfjernermiddel i forbindelse med rengøringen af badeværelset. Det fremgår af de foreliggende rapporter, at hvis snavs og sæberester ikke er fjernet, samt hvis fugerne ikke er opfugtet korrekt inden anvendelsen af dette middel, vil midlet fjerne den naturlige kalk i fugerne, hvorved fugerne bliver nedbrudte.

Henset til, at der er anvendt vådrumsmembran i forbindelse med arbejdet, og at det ikke er dokumenteret, at glasvæggen skulle være opført i strid med vejledningen, er det vores opfattelse, at fjernelsen af den naturlige kalk i fugerne, har medført nedbrydningen af samme, hvorved fugt kan trænge ind i konstruktionen.

Sammenfattende er det således vores opfattelse, at klager ikke har dokumenteret, at der var fejl eller mangler ved udbedringen, som kunne have medført den opfugtning, som nu er konstateret.

Afslutningsvis bemærkes det, at den af klager indhentede udtalelse fra [Teknologisk Institut] af 19. oktober 2017 ikke kan føre til et andet resultat.

Udtalelsen bekræfter blot forholdet omkring eroderede fuger, som netop er konstateret af vore overtaksator, og den bemærker i øvrigt, at der kan være behov for yderligere undersøgelser.

Selskabet kan ikke pålægges omkostningerne til sådanne yderligere omkostninger. Omkostningerne skal vurderes ud fra de almindelige bevisbyrderegler, jfr. ovenfor.

For god ordens skyld **opfordres** klager til at fremlægge kopi af hele korrespondancen mellem klager og Teknologisk Institut."

Klageren har i indlæg af 15/12 2018 til nævnet bl.a. anført:

"I henhold til Dokument U Billeder til henvendelse til [leverandør af fugemasse] – billede 3.
Fuger bør ikke kunne trykkes ind som vist på billedet, hvis fugemassen er trykket og lagt korrekt.
Samtidig viser flere billeder i sagen, at fugemassen ikke er trykket korrekt, da der er huller i fugemassen og fugemassen slipper kanten af flisen.
I henhold til billede 4 kan vi oplyse, at der IKKE er smurt vådrumsmembran på den væg som der bliver skrevet om på billedet. Havde der været smurt membran på den omtalte væg, ville der ikke kunne trække vand igennem væggen til det lille gæstetoilet, hvor der også igen er konstateret fugt igen.
Vi kan oplyse, at da vi i september 2013 opdager at der igen er fugt på vores badeværelse (skimmelsvamp) fordi [entreprenør] ikke har smurt membran efter forskrifterne, kontakter vi [entreprenør] og i den forbindelse spørger vi ind til, om vi skal tage kontakt til vores forsikringsselskab – dertil svarer [entreprenør]: at det er der ingen grund til at vi gør, men at de nok skal tage kontakt til TRYG. Dette spørger vi dem om flere gange, men får samme svar. Men kan så forstå, at [entreprenør] ALDRIG har givet TRYG besked om, at de har måtte lave vores badeværelse om igen. Udgiften til dette har [entreprenør] dog efter vores opfattelse betalt.
Samtidig må vi erkende, at det er vores opfattelse, at man har 5 års garanti på det arbejde, som er blevet udført.
Det er korret, at vi har takket nej, til det erstatningsbeløb som TRYG har tilbudt os, da vi er af den opfattelse, at beløbet ikke er tilstrækkeligt. Vi har bedt TRYG om at henvise os nogle håndværkere som kunne udbedre de fejl og mangler – men har tilladt os at sige, at vi ikke ønsker, at [entreprenør] skal udbedre noget.
Samtididig må vi gøre opmærksom på, at vi igennem hele forløbet har fået at vide, at TRYG kun bruger håndværkere som er medlem af en garantiordning. Dette har vi så måtte erkende ikke er tilfælde, da [entreprenør] ikke var medlem af en garantiordning på skadestidspunktet.

Vi mener, at udtalelsen fra Teknologisk Institut, …, må og skal have en stor betydning i afgørelse af denne sag."

Selskabet har den 9/1 2019 meddelt nævnet, at det ikke har yderligere kommentarer.

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Et uddrag gengives i det følgende.

Af selskabets taksatorrapport af 31/7 2017 fremgår bl.a.:

"Gammel sag genåbnet grundet reklamation på arbejde udført af Tryg Bygningshåndværker [entreprenør].
[Entreprenør] v. … deltog ved fælles besigtigelse af påtalte forhold d. 27. juli 2017.

Historik:
Skade af 20/2 2013 blev udbedret af tilknyttet vvs-firma og murerfirma.
Skadeårsag – utæt afløb under badekar.
Der blev påtalt graverende fejl ved første udbedring af murerarbejde – så graverende, at hele arbejdet skulle gøres om.
Murerarbejdet blev omgjort grundet reklamationsberettiget forhold – utilstrækkelig udført vådrumssikring og utætte flisefuger og utæt opkant.
Arbejdet blev varetaget af tidligere ansat hos [entreprenør].
Det blev oplyst af [entreprenør] at forholdet ikke behøvedes anmeldt til Tryg, da de nok skulle udbedre forholdet.
Forholdet har iflg. skadelidte været påtalt flere gange til … fra [entreprenør] så jeg skal have dennes forklaring på, hvorfor sagen ikke er blevet behandlet værdigt.

Status:
1) Maler: Badeværelset fremstår d.d. med fejl/mangler på malerarbejde – underlag er ikke spartlet tilfredsstillende og malerflade fremstår krakeleret.
2) Flisefuger fremstår uden styrke – de drysser hvis man rører ved dem.
   Flisefuger er d.d. påvist utilstrækkelig udfyldt, og der næres mistanke til, at fugemassen ikke har været blandet korrekt til udførslen.
3) Det formodes at vådrumssikringen ikke er tæt, da der er betydelig vandophobning i væg mod entre. Fremgår af fugtteknikers undersøgelse.
4) Der er direkte utæthed ved samling mellem brusevæg og udvendig hjørne mod vaskeskab.

Særligt forhold:
Grundet sagshistorikken ønsker skadelidte ikke at [entreprenør] skal udbedre de påtalte forhold.
[Entreprenør] har allerede én gang omgjort lignende forhold, og vurderes derfor ikke at kunne gøre krav på selv at udbedre forholdet.
[Entreprenør] aftalte – i 2013 – med skadelidte, at de nok skulle få rettet fejl/mangler på flisearbejdet – utætheder i fugearbejdet.

Selvforskyldt skade?
Skadelidte oplyser, at der gøres brug af kalkfjerner fra …, når badeværelset bliver rengjort.

Brugen af koncentreret kalkfjerner kan være en medvirkende årsag, til at fugerne d.d. fremstår beskadiget – uden styrke. Jeg har derfor anbefalet skadelidte at kontakte [producent] for at høre deres vurdering af sagen. Svaret fra [producent] er, at de ikke vurdere det sandsynligt, at deres produkt beskadiger flisefugen – slet ikke på 3 år.
Jeg anbefaler derfor at [entreprenør] tilknytter konsulent fra leverandør af fugematerialet til vurdering af sagen. **Jeg skal orienteres om hvornår konsulenten besigtiger**, så jeg kan deltage i mødet. For god ordens skyld deltager anden uvildig murer til mødet.

Fugtundersøgelse:
Jeg har tilknyttet Fugttekniker … til at vurdere fugten i konstruktionerne, da der tydeligt er tale om opfugtet konstruktion.
Om fugten alene er relateret til utæthed i fuger og vådrumssikring, eller om det kan skyldes anden/ny skade kan endnu ikke vurderes. Jeg afventer rapporten fra fugtteknikeren ultimo indeværende uge, hvorefter jeg kan vurdere forholdet.

Udbedring af påtalte forhold:
Når de omtalte forhold er vurderet endeligt, og såfremt det vurderes med fuldt ansvar til [entreprenør] anbefaler jeg, at [entreprenør] finder andet murerfirma til at udbedre forholdene.
Derved sikres udgiften til udbedringen ikke at blive større end højst nødvendigt.
Tryg står som garant for det af [entreprenør] udførte arbejde, hvilket ikke er gældende ved brug af anden virksomhed."

Af mail af 10/8 2017 fra producenten af afkalkningsmidlet fremgår bl.a.:

"Fugerne er nok det 'svageste' led, da mange fugematerialer i sig selv indeholder kalk. Her er det vigtigt, at fliserne/fugerne er afvasket først med et grundrengøringsmiddel således, at afkalkeren for det første virker langt bedre (da den ikke først skal gennemtrænge en smuds/sæbe film), og dernæst suger fugen ikke syren når den i forvejen er op-fugtet med vand. Det minimerer risiko en for skader. (Der vil dog ikke ske nogen form for skader ved nogle få ganges afkalkning) Problemet er nemlig, at der skal anvendes syreholdige produkter hvis der skal fjernes lidt kraftige kalkaflejringer."

Af fugtrapport af 10/8 2017 og tillægsrapport af 1/9 2017 fremgår bl.a.:

"**Fugtrapport over badeværelse.**
FT inform. om arbejdsgang af nyt badeværelse.
Vådrumsmembran ved glasstensvæg lavet af 2 gange og fuget meget porøse på overfladen på 2 vægge = glasstensvæg/bagvæg i bruserum.
FT forespurgt om væg er monteret med anker til eks. vægge, dette skulle ikke være tilfældet.

<u>Syn/fugt i badeværelse.</u>
Kan konstatere, at fuger i flisevægge ikke er trykket, luft imellem bagvæg/fuger. Fliser er ligeledes ikke trykket, sidder fast på toppen af limfuge, det gør at vandet, der trækker ind ved manglende fugemateriel løber ned bag fliser/ud ved manglende fuger samt trækker til væg mod lille badeværelse hvor vådrumsmembran ikke er tæt.
Utætheden må ligge i hjørne ved glasvæg eller sokkelfliser som er monteret udenfor bredden af glassten, her højeste fugtmåling, hvor fugten trækker til vægge lille badeværelse/gang.

Konklusion
Badmembran ikke tæt.
Fuger imellem fliser udenfor standard.
Sokkelkant monteret udenfor glasstensbredde – se Bolius fugt i vægge skyldes en kombination af ovenstående.
…
01-09-2017 …
Tillægsrapport efter mødet den 30/1
Ved mødet gennemgik vi måletal og hvorledes disse hænger sammen og om vandet kom ind ved befæstigelse af glasvæg, dette afviste FT, da her ikke er monteret befæstigelse.
Ved fysisk gennemgang kunne vi konstatere, at vandet trækker bag fliser, løber ud på sokkelfliser under vaskeskabe og trækker langs væg – se foto 012-013-014.
Til trods for at vi aftørrede vandet, blev det ved med at trække ud – vand står bag fliser."

Af svar af 1/9 2017 fra entreprenøren til selskabets taksator fremgår bl.a.:

"Vi har nu haft lejlighed til at se på fugtrapport fra [affugtningsfirma]
I forhold til rapportens konklusion, mener Vi den er mangelfuld. Den fokusere på smøremembran og fugearbejdet der er udført i forbindelse med opbygning af brusekabine. Rapporten har ikke medtager andre mulige årsager.

Vi har monteret en smøremembran på væg i forbindelse med reperation/udskiftning af fliser. Dette var ikke et krav før skaden og er det ikke efter skaden. Vi er af Tryg Forsikring heller ikke blevet afregnet for denne ydelse og skadelidte har heller ikke betalt.
Vi har for egen regning foretaget en forbedring af skadelidtes ejendom.

Omfanget af vandskade som følge af dårligt udført smørermembran er efter rapporten fra [affugtningsfirma]: væg mellem brusekabine og toilet, væg mellem badeværelse og toilet samt væg mellem badeværelse og gang. Hertil antyder rapporten opfugtet strøgulv i gang som følge af utæt smøremembran.

Når vi ser på fugtmålinger fra rapporten, er der målt 53 dg mod ydervæg, hvor der er hul i fugen, 83 dg i midten af brusevæg og 93 dg ved hjørnet. På væg mod gang er der målt 100 dg.
Tager vi i betragtning at årsagen efter fugtrapport fra [affugtningsfirma] er 'utæt smøremembran', så er det bemærkelsesværdigt at der er mere vådt på væg i gangen end på væg mod brusekabine.

Ser vi på den fugtrapport der blev udført i forbindelse med affugtning efter skaden, er der ved afsluttende måling målt 85 dg på væg mellem brusekabine og toilet.

Foto fra opbrydning omkring rørinstallation til gammelt badekar, viser en fugtspærre i væg. Denne fugtspærre ligger i niveau med færdig gulvhøjde og er overpudset. Da de øvrige vægge omkring badeværelse formentlig er opbygget på samme måde, vil det undres, hvis ikke denne fugtspærre også er overpudset andre steder.
I forbindelse med udbedring efter skaden blev det bemærket, at rørinstallation var i dårlig/nedslidt stand.
Skadelidte ville ikke selv bekoste ny rørføring og sandsynligheden for endnu en utæthed fra et af de gamle rør inkl. afløb, er derfor stor.

Hvis vores membran var utæt, så ville væg ved brusekabine være våd og opfugtet over et stort areal. Dette er ikke tilfældet. Vi kan derfor ikke se årsagssammenhæng mellem vores arbejde og fugt i væg.

Vi har en god fotodokumentation på, at vi har udført en god og tæt smøremembran. Vi har også fra [leverandør af fugemasse] fået bekræftet, at Kalkfjerner fra [producent] nedbryder vores fuger.

Vi kan og vil derfor ikke acceptere konklusion fra fugtrapport fra … som principiel også er vores konkurrent."

Af mail af 15/9 2017 fra selskabet til klageren fremgår bl.a.:

"Som oplyst gd. har jeg nu modtaget vurderingen af det anmeldte forhold – fra overtaksator … der deltog ved sidste besigtigelse.
Det af [entreprenør] udførte murerarbejde på badeværelset er nu endeligt vurderet, og svaret er som oplyst i går, at det benyttede afkalkningsprodukt og metoden er hovedårsag til tilstanden.
[Overtaksator] er forelagt alle oplysninger på sagen – også at konsulent fra [leverandør af fugemasse] har udtalt sig om forholdet 'Fugerne er overfladebeskadiget – ikke styrkesvækket' og ikke vurderede fugerne skulle skiftes.

Kopi af [overtaksators] svar på sagen:

Som konstateret ved besigtigelsen d. 5/9-17 er mørtelfugerne i brusernichen beskadiget som følge af afresning med kalkfjerner fra [producent]. Dette kan tydeligt ses på glasbyggestensvæggen som adskiller brusernichen/badeværeslet. Fugen er hård mod badeværelsesiden. Men nærmest opløst mod bruserniche siden. fugerne er meget fugtmodtagende, vandigennemtrægningen opstår fra fugerne, vandet transportes mellem vådrumssikringen og fliserne, og videre forbi bagved glasbyggestensvæggen.

Vand/fugt har formentlig transporterets videre ud i nærliggende indervægge som måles fugtige bagved udadgående hjørne ved fliser / glasbyggestensvæggen. Årsagen til vand/fugt vurderes til at være beskadiget fuger hvilket er forårsaget af [klageren]. Derfor afviser vi denne skade. Dog er der reklamationer som [entreprenør] skal erstatte. Malerarbejde er regnet til 2201.62kr inkl moms, samt 4 timers arbejde for omfugning/pletrep af mørtelfuger i brusernichen. (Dog ikke pga de opløste fuger, men pga kosmetiske fejl) 4 timer * 395kr + moms. samt 200 kr i materialer. I alt 2225 kr inkl moms. Tryg erstatter fugerne, [entreprenør] erstatter malerarbejdet. Disse beløb kan vi tilbyde kunden at få udbetalt. Det er nemlig ikke muligt for [entreprenør] at rette på fugerne grundet de opløste fuger.

Vurderingen er endelig afgørelse fra vores side, men såfremt du ikke er enig i afgørelsen, bedes du besvare denne mail med begrundelse for uenigheden, og jeg vil sørge for at Trygs Kompetenceteam behandler sagen."

Af Teknologisk Instituts mail af 19/10 2017 til klageren fremgår bl.a.:

"Et kort referat af min indledende besigtigelse på ovenstående adresse:
Ud fra besigtigelsen, de givne oplysninger omkring vand som trænger ud i fugtig zone i badeværelset og den udleverede rapport fra [affugtningsfirma] vurderes de konstaterede utætheder ved

glasvæggen, når der bades samt opfugtningen af væg i gang ud for indhak i det store badeværelse, at kunne henføres til monteringen af glasvæggen, som er placeret uden på flisebeklædningen.
Selv om der er opsat vådrumsmembran bag glasvæg og hen til den udadgående hjørne i badeværelset vil vand løbe mellem fliser og vådrumsmembran (en flisebeklædning kan og skal ikke regnes som værende vandtæt – det er derfor man opsætter en vådrumsmembran bag flisebeklædningen). Det nytter således ikke noget at fuge mellem fliser og glasvæg. Det vand, som løber ind bag glasvæggen kommer ud i bunden ved gulvet og forsætter sandsynligvis videre langs sokkelflisen (denne er lukket foroven med silikone) og vådrumsmembranen som sidder bag denne i fugtig zone. Når der vælges en bruseniche med fast væg, skal denne effektivt kunne sikre at der ikke trænger vand ud til tilstødende bygningsdele.

Det vil næppe være vådrumsmembran på væggen som er utæt selv om der kan være smurt for lidt på i forhold til produktets MK godkendelse.
På væggen udenfor brusenichen (I den 500 mm bredde vådrumszone) ses krakelering af spartel/maling som er udført direkte på vådrumsmembranen. Dette er ikke en korrekt måde at udføre vægbehandling på, da vådrumsmembran er fleksibel vil den ikke kunne optage de forskydningskræfter som svindet i spartelmassen udsætter den for, hvorfor den revner.

En verifikation af ovenstående vil kræve vi afmontere fliser mv. Samtidig bør det undersøges om spartelmassen under krakeleringerne er fugtbestandig samt om der er smurt grunder inden membranen er påført og om der er brugt armeringsvæv i hjørnerne inden påføring af vådrumsmembran.

Med hensyn til de eroderede fuger så har de intet at gøre med dine fugtproblemer. Afrenses fuger med en pH værdi under 7 vil der ske en erosion overfladen på fugen, dvs. man fjerner cementpastalaget omkring de små sandkorn. Ved gentagne behandlinger kan man fjerne hele fugen. Derfor bør fugen fugtes op inden man afrenser denne med flise eller fuge rens."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**11.1 Opgørelse af erstatning**
Erstatningen udbetales, når skaderne er udbedret, medmindre andet er aftalt med os. Vi kan fx aftale, at erstatningen udbetales i rater i takt med, at skaderne udbedres.
Erstatningen opgøres som nyværdi
…
Nyværdi
Erstatning efter nyværdi vil sige det beløb, som det på skadetidspunktet vil koste at genoprette det beskadigede som nyt på samme sted og med samme byggemåde.

Erstatningen kan ikke baseres på dyrere byggematerialer og tilbehør end det beskadigede, eller på bygge materialer, tilbehør og byggemetoder, der ikke er almindeligt brugt på det tidspunkt, skaden er sket.

Hvis det, der er blevet skadet, ikke kan genanskaffes, opgøres erstatningen ud fra, hvad det vil koste at skaffe noget tilsvarende i samme standard, og som er almindeligt brugt på det tidspunkt, skaden skete.
…
11.10 Andre udgifter som dækkes

11. 92480

…
Forøgede byggeudgifter til lovliggørelse
Ekstra byggeudgifter, som er nødvendige for at opfylde de nye krav i byggelovgivningen, når en skadet bygning skal opføres igen.
…"

Nævnet udtaler:

Selskabet har i 2013 dækket en rørskade i klagerens badeværelse under badekarret, og klageren valgte i stedet for badekarret at få etableret en brusekabine med en skærmvæg af glasbyggesten. Efter at udbedringen var tilendebragt ved selskabets entreprenør, reklamerede klageren i september 2013 til entreprenøren over utætheder ved brusekabinen, og entreprenøren omgjorde murerarbejdet på grund af utætheder ved kabinens opkant og vådrumsmembran. Selskabet har ingen oplysninger om mangelsudbedringen. Klageren konstaterede i sommeren 2017, at der løb vand ud fra brusekabinen, og hun har denne gang reklameret til selskabet. Hendes krav er, at badeværelset bliver lavet efter forskrifterne, og at fejl og mangler må blive rettet.

Det er selskabets opfattelse, at den hæftelse for håndværkerne, som selskabet vil kunne pålægges i den konkrete sag, ikke kan udstrække sig til også at omfatte eventuelle fejl og mangler i relation til den ændrede opbygning af badeværelset. Selskabet har henvist til forsikringsbetingelserne, hvorefter erstatningen beregnes til, hvad det på skadetidspunktet vil koste at udbedre forholdet på samme måde og på samme sted. Selskabet har endvidere anført, at klageren ikke har bevist, at arbejdet ikke er udført korrekt, og at en ukorrekt udførelse er årsagen til de opfugtninger, der er konstateret. Selskabet har blandt andet henvist til, at klageren efter egne oplysninger har anvendt et kalkfjernermiddel i forbindelse med rengøringen af badeværelset, og det er selskabets opfattelse, at fjernelsen af den naturlige kalk i fugerne har medført nedbrydning af fugerne, hvorved fugt har kunne trænge ud i konstruktionerne.

Af fugtrapport af 10/8 2017 indhentet af selskabet fremgår blandt andet, at "fuger i flisevægge er ikke trykket, luft mellem bagvæg/fuger. Fliser er ligeledes ikke trykket, sidder fast på toppen af limfuge, der gør at vandet, der trækker ind ved manglende fugemateriel løber ned bag fli-

ser/ud ved manglende fuger samt trækker til væg mod lille badeværelse hvor vådrumsmembran ikke er tæt. Utætheden må ligge i hjørne ved glasvæg eller sokkelfliser som er monteret udenfor bredden af glassten, her højeste fugtmåling, hvor fugten trækker til vægge lille badeværelse/gang. **Konklusion** Badmembran ikke tæt. Fuger imellem fliser udenfor standard. Sokkelkant monteret udenfor glasstensbredde…". Af tillægsrapport af 1/9 2017 fremgår blandt andet, at "Ved fysisk gennemgang kunne vi konstatere, at vandet trækker bag fliser, løber ud på sokkelfliser under vaskeskabe og trækker langs væg … Til trods for at vi aftørrede vandet, blev det ved med at trække ud – vandet står bag fliserne".

Af mail af 19/10 2017 fra Teknologisk Institut til klageren fremgår blandt andet, at "de konstaterede utætheder ved glasvæggen, når der bades samt opfugtningen af væg i gang ud for indhak i det store badeværelse [vurderes], at kunne henføres til monteringen af glasvæggen, som er placeret uden på flisebeklædningen. Selv om der er opsat vådrumsmembran bag glasvæg og hen til den udadgående hjørne i badeværelset vil vand løbe mellem fliser og vådrumsmembran (en flisebeklædning kan og skal ikke regnes som værende vandtæt – det er derfor man opsætter en vådrumsmembran bag flisebeklædningen). Det nytter således ikke noget at fuge mellem fliser og glasvæg. Det vand, som løber ind bag glasvæggen kommer ud i bunden ved gulvet og forsætter sandsynligvis videre langs sokkelflisen (den er lukket foroven med silikone) og vådrumsmembranen som sidder bag denne i fugtig zone. Når der vælges en bruseniche med fast væg, skal denne effektivt kunne sikre, at der ikke trænger vand ud til tilstødende bygningsdele. Det vil næppe være vådrumsmembran på væggen som er utæt … En verifikation af ovenstående vil kræve vi afmontere fliser mv … Med hensyn til de eroderede fuger så har de intet at gøre med dine fugtproblemer. Afrenses fuger med en pH værdi under 7 vil der ske erosion overfladen på fugen, dvs. man fjerner cementpastalaget omkring de små sandkorn. Ved gentagne behandlinger kan man fjerne hele fugen. Derfor bør fugen fugtes op inden man afrenser denne med flise eller fuge rens".

Nævnet bemærker, at et forsikringsselskabs forpligtelse i forbindelse med en dækningsberettigende bygningsskade består i at opgøre en forsikringserstatning og at udbetale i takt med udbedringen, og at selskabet som udgangspunkt ikke har noget ansvar for udførelsen af reparati-

onen. Selskabets rolle i skadeudbedringen kan imidlertid efter omstændighederne medføre, at selskabet har pådraget sig et ansvar for udførelsen af reparationsarbejdet. I denne sag har selskabet valgt entreprenøren, og nævnet finder, at selskabet hæfter som rekvirent af entreprenøren for fejl og mangler ved de forsikringsdækkede arbejder.

Det fremgår af forsikringsbetingelserne, at erstatningen opgøres til nyværdi til det beløb, som det på skadetidspunktet vil koste at genoprette det beskadigede som nyt på samme sted og med samme byggemåde.

Det oprindelige badekar er erstattet af en brusekabine med en skærmvæg af glasbyggesten. Selskabets erstatningsforpligtelse ifølge forsikringsbetingelserne har bestået i at opgøre en erstatning for retablering af et badekar. Nævnet lægger til grund, at det har været klagerens valg at bruge erstatningen på en brusekabine i stedet for et badekar.

I forbindelse med ændringen har klageren valgt vægfliser i vådzonen og malede vægge i resten af badeværelset. Nævnet har noteret sig, at selskabet har tilbudt klageren et beløb på 2.201,65 kr. inklusive moms betalt af entreprenøren for forkert udført malerarbejde og et beløb på 2.225 kr. inkl. moms for kosmetiske fejl ved mørtelfuger betalt af selskabet. Nævnet har ikke grundlag for at kritisere disse beløb. Nævnet finder det ikke godtgjort, at de smuldrende mørtelfuger konstateret i vådzonen kan henføres til mangler ved entreprenørens arbejder. Nævnet har blandt andet lagt vægt på udtalelsen fra Teknologisk Institut i mail af 19/10 2017 til klageren om, at "Afrenses fuger med en pH værdi under 7 vil der ske en erosion overfladen på fugen, dvs. man fjerner cementpastalaget omkring de små sandkorn. Ved gentagne behandlinger kan man fjerne hele fugen". Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at betale for omfugning af smuldrende fuger.

Nævnet finder, at fjernelse af et badekar og i stedet etablering af brusekabine med glasvæg udgør en sådan ændring i forhold til selskabets erstatningsforpligtelse, at klageren skal anses som bygherre på arbejdet, og at selskabet ikke hæfter som rekvirent af entreprenøren for eventuelle mangler ved brusekabinen. At klageren muligvis ikke har haft egne udgifter til ændringen,

fordi den har kunnet rummes inden for en erstatning for retablering af badekarret, kan ikke føre til et andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

_____

Klageren får ikke medhold.

Jens Kruse Mikkelsen
formand